

Kajaanissa Lauvantaina 17 p. Kesäkuuta.

Tilaukshinta:

Kaupungissa: 1/4 v. Sm. 3: —, 3/4 v. 2: 50, 1/2 v. 1: 75, 1/4 v. 1: —. Postissa: 10 kk. 3: —, 1/2 v. 2: 05, 1 kk. 46 p. Venäjällä 2 Rupl. Ameriikassa 1 1/2 doll. Kaupungissa kotiinkannosta 50 p. lisäys vuodelta. — Yksityisnumeron hinta 10 p:niä.

Toimitus:

K. KOKKONEN. J. HYVÄRINEN.
(Vastaava.)

Kajaanin Lehti ilmaantuu joka keskiviikko- ja lauantai-aamuna klo 8.

Ilmoitushinta ensi sivulla 15 ja takasivulla 10 penniä pieneltä riviltä. — Ilmoitukset ovat jätettävät kirjapainoon viimeistään joka tiistai ja perjantai klo 2 i. p.

Kirkollisia tietoja.

Saarnavuorot:

3:na sunn. Kolminaisuuden päivästä saarnaa pastori J. Väyrynen. Rippilasten Herran ehtoolliselle käyminen on samana päivänä.

Matkustavaisia.

Kesäk. 16 p:nä.

Kestikievarissa: Herrat Karjalainen Ristijärveltä ja Vesterholm Helsingistä, pataljoonanlääkäri Moberg Oulusta, varatuomari Ingman ja kapteeni Grönberg Oulaisista.

Päivälista.

Raastuvanoikeus ja Maistraati, istunto Maanantaisin kello 11 e.p.p.
Kaupungin pormestarin vastaanottoaika klo 9—11 e. p. p.
Rahatoimikamari auki Keskiviikkoisin kello 7:stä j.p.
Kansallisosakepankin konttori, rehtori Ticcanderin talossa, auki joka arkipäivä kello 10—12.
Säästöpankki Lauantaisin 6:ta j.p.
Sähkösanoma konttori auki arkipäivinä 8—2 ja 5—7, sunnuntaina 9—11 sekä 5—7.
Kansankirjasto: Sunnuntaina 3—6 ja Torstaina 6—7 j.p.
Lukusali: Sunnuntaina 3—7 ja Torstaina 6—8.

Lääkärit.

Piirilääkäri, Tri O. W. Wennerström vastaan ottaa sairaita kodissaan klo 9—11 e.p.p. ja 5—6 j.p.p. — Tapa turma kohtauksia joka aika vuorokaudella.
Sairaat, jotka pyrkivät sairashuoneeseen otettaviksi, saapukoot sinne klo 1/212 päivällä.
Käynti sairashuoneella sairaitten tykönä on sallittu klo 9—10 ja 4—5.

Kajaanin postikonttori pidetään avoinna:

Maanantaina, Tiistaina, Torstaina klo 9—12 e.p.p. ja 3—6 j.p.p.
Keskiviikkona, Perjantaina, Lauantaina klo 9—12 e.p.p. ja 2—5 j.p.p.
Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 9—10 e.p.p. ja 5—6 j.p.p.

Postien tulo-aika:

Sunnuntaina a.p. Iisalmelta.
Maanantaina a.p. Kestilästä, Pulkkilasta, Iisalmelta ja Paltamosta sekä i.p. Kuhmosta ja Sotkamosta.
Tiistaina a.p. Iisalmelta.
Keskiviikkona a.p. Oulusta, Suomussalmelta, Puolangalta, Hyrynsalmelta, Ristijärveltä, Mieslahdella ja Paltamosta.
Torstaina i.p. Kuhmosta ja Sotkamosta.
Perjantaina a.p. Iisalmelta.
Lauantaina a.p. Oulusta, Suomussalmelta, Puolangalta, Hyrynsalmelta, Ristijärveltä, Mieslahdella ja Paltamosta sekä i.p. Sotkamosta.

Postien lähtö-aika:

Sunnuntaina klo 7 j.p.p. Iisalmelle.
Maanantaina klo 9 e.p.p. Sotkamoon, klo 11 e.p.p. Paltamoon ja klo 10 j.p.p. Ouluun, Vaalaan, Säräisniemelle, Suomussalmelle, Puolangalle, Hyrynsalmelle, Ristijärvelle ja Mieslahdelle.
Tiistaina klo 9 e.p.p. Kestilään ja Pulkkilään.
Keskiviikkona klo 9 e.p.p. Kuhmoniemelle, ja Sotkamoon; klo 11 e.p.p. Paltamoon ja klo 7 j.p.p. Iisalmelle.
Torstaina klo 10 j.p.p. Ouluun, Vaalaan, Säräisniemelle, Suomussalmelle, Puolangalle, Hyrynsalmelle, Ristijärvelle ja Mieslahdelle.
Perjantaina klo 7 i.p.p. Iisalmelle.
Lauantaina klo 9 e.p.p. Kuhmoniemelle ja Sotkamoon; klo 11 e.p.p. Paltamoon sekä klo 7 i.p.p. Iisalmelle ja Iisalmen kautta Ouluun.

Laivakulun aikana lähetetään postimerkeillä varustetut kirjeet laivoilla

Apteekista, Fordellin ja Sandströmin kauppoista myydään

LIMONADEJA,

SOODA- ja SELTTERIVESIÄ.

Jälleenmyyjille maaseuduilla annetaan alennusta.

Paltamossa myy kauppias Joh. A. Korhonen.

Kajaanin Apteekki.

„Koitto“ ja „Elias“. Posti lähetetään 3/4 tuntia ennen laivain lähtöä.

Kirjelaatikot tyhjennetään.

Postikonttorin luona 15 min., muut 1/2 tuntia ennen postin lähtöä.

Kullervo, Tapaturmavakuutusosakeyhtiö.
Asiamies ERIK PIRINEN.

Kajaanin Kirjapaino

Kajaanissa toimittaa kirjapainoon kuuluvia töitä.

Kurssit.

Suomen pankki 16 p. Kesäk.

	Myynti-kurssi:	Ostokurssi:
	M. p.	M. p.
Pietari a/v	267: 60	266: 30
Lontoo a/v	25: 30	25: 13
3 kk.	—	24: 98
Paris a/v	100: 40	99: 60
3 kk.	—	98: 90
Antwerpen a/v	100: 20	99: 40
3 kk.	—	98: 70
Hampur a/v	123: 80	123: 10
3 kk.	—	121: 90
Lybekki a/v	123: 80	123: 10
3 kk.	—	121: 90
Berlin a/v	123: 80	123: 10
3 kk.	—	121: 90
Frankfurt am Main a/v	123: 80	123: 10
3 kk.	—	121: 90
Amsterdam a/v	209: —	—
3 kk.	—	206: 50
Tukholma	139: —	138: 40
Kristiania a/v	139: —	138: 30
Köpenhamina a/v	139: —	138: 30
New-York	5: 25	5: —

Nimikortteja

halvalla
Kajaanin Kirjapainossa.

Yleinen

Kansalaiskokous

pidetään kaupungin raatihuoneella sunnuntaina t. k. 18 p:nä kello 5 j. pp.

Keskustellaan etupäässä palvelijakoulun perustamisesta kaupunkiin y. m.

HUOM! Isännät ja emännät saapukaa lukuisasti.

Kansanvalistuskomitea.

Teetä

yllä olevalla leimalla ja tavaramerkillä varustettua, saadaan kaikissa hyvin varustetuissa kaupapuodeissa.

Jokainen käärö sisältää tutkimustodistuksen.

Makulatuuripaperia

Kirjapainossa.

Ilmoituksia.

Kajaanin sanomalehti-osake-yhtiön

osakkeenomistajia pyydetään suorittamaan 50 % osakemaksusta alikirjoittaneelle tämän kuukauden kuluessa.

J. Hyvärinen.

Kuulutus.

Raatihuoneella tiistaina tämän kesäkuun 20 päivänä kello 10—2 päivällä kannetaan

Valtiopäivämiehen palkkaa,

josta maksuvelvollisille täten tieto annetaan.

Kajaanissa 12 p:nä kesäk. 1899.

Erik Pirinen.

Kansantajuksen luennon Työstä tulevaisuuden varalta

pitää

Ylioppilas K. L. Haataja

huomenna klo 6 j. p. työväenyhdistyksen huoneustossa.

Koko

V. P. K.

kutsutaan kalustoharjoituksiin sunnuntaina 18 p:nä kesäk. klo 1/27 j. pp. kalustuhuoneelle.

HUOM! Hevosmiehet saapukoot samaan paikkaan klo 7 i. p. Kaikkien läsnäolo välttämätön.

Kunnan pääliikkkö.

Halutaan ostaa

Potaattia

Seppälän maanviljelyskouluun.

Tilatkaa

KAJAANIN LEHTI

puoleksi vuodeksi.

Lehti maksaa tältä ajalta kaupungissa 1: 75, postissa 2: 05.

Yksityisnumeroita saadaan kirjapainosta 10 pennillä kappale.

Lähetäkää ilmoituksia Kajaanin Lehti n.

Maanviljelijät yhteistoimintaan.

Tällainen on nimi sillä 55 sivun suuruisella „Daman“ kustannuksella ilmestyneellä kansankirjassella, jossa toht. Hannes Gebhard käsittelee maanviljelijäin yhteistoiminnan merkitystä maalaisolojemme parantamiseksi. Esi-puheen „Zuuria hoitamaan“ on kirjaston toht. Mikael Johnson; muu kirjaston sisältö on esitelty kolmessa esitelmässä. Ensimmäisessä esitelmässä tekijä kertoo aluksi Ylänkin kansanpyrinnöistä ja taisteluista kansallisen olemisen turvaamiseksi. Sitten hän kääntyy meikäläisiin oloihin ja kiinnittää lukijan huomiota teollisuuteen ja maanviljelykseen. Teollisuudesta, varsinkin suurteollisuudesta, sanoo hän, että „jos me voisimme katsoa kansamme ainoaksi päämaaliksi fuurien rahsummien aikaansaamisen lyhyessä ajassa, jos me tahtoimme keskuuteemme luoda jonkun määrän miljoonanomistajia, niin tämä tie epäilemättä olisi suoriin.“ „Mutta raha yskin“, jatkaa hän, „ei tee kansaa voimakkaaksi; miljoonanomistajat suuren tyytymättömyyden tyväestön ympäröimänä, se ei suinkaan ole onnellisin yhteiskunta-ideaali.“ Ja maanviljelyksestä hän kertoo Napoleonin sanat: kansa, jonka kansallisuusvoima perustuu etevään maanviljelykseen, on kirkastamaton, ja pitää pienten maanviljelijöiden enentämistä ja turvaamista sekä maanviljelijäin yhteistoimintaa nykyhetken harvastustien päämaalina. Tällä on suunta teoksen toiselle ja kolmannelle esitelmälle jo viitottu. Toisessa esitelmässä tekijä johdattaa meitä tuntemaan Saksan maalaisoloja, jossa Ranskan in kuuluisat tulleet osuuskasvohastot ovat perustetut etupäässä vähävaraisten maanviljelijäin yhteistoiminta-ajatuksen pohjalta. Ranskan yhteistoimintaa Suomen maanviljelijäin kesken ja mikä yhteistoiminnan muoto meillä olisi mahdollinen ja edullinen. Meidän maalaisten yhteistoiminnan „runkoksi“ hän sitten ehdottaa maamiesyhdistyslaitosta. Meillä on en-

nen voitaistuin opettaa ranskalaista aasia runoja lausumaan, kuin Ranskan talonpoika yhteistoimintaa“, niin nyt tunnustetaan: tämä oli Ranskan maanviljelijöiden pelastus! Kova vastarinta oli siis sielläkin voitettava.

Kolmannessa esitelmässään toht. Gebhard käsittelee kysymystä, kuinka olisi saatava aikaan vilkkaampaa yhteistoimintaa Suomen maanviljelijäin kesken ja mikä yhteistoiminnan muoto meillä olisi mahdollinen ja edullinen. Meidän maalaisten yhteistoiminnan „runkoksi“ hän sitten ehdottaa maamiesyhdistyslaitosta. Meillä on en-

nen voitaistuin opettaa ranskalaista aasia runoja lausumaan, kuin Ranskan talonpoika yhteistoimintaa“, niin nyt tunnustetaan: tämä oli Ranskan maanviljelijöiden pelastus! Kova vastarinta oli siis sielläkin voitettava.

Kolmannessa esitelmässään toht. Gebhard käsittelee kysymystä, kuinka olisi saatava aikaan vilkkaampaa yhteistoimintaa Suomen maanviljelijäin kesken ja mikä yhteistoiminnan muoto meillä olisi mahdollinen ja edullinen. Meidän maalaisten yhteistoiminnan „runkoksi“ hän sitten ehdottaa maamiesyhdistyslaitosta. Meillä on en-

Kolmannessa esitelmässään toht. Gebhard käsittelee kysymystä, kuinka olisi saatava aikaan vilkkaampaa yhteistoimintaa Suomen maanviljelijäin kesken ja mikä yhteistoiminnan muoto meillä olisi mahdollinen ja edullinen. Meidän maalaisten yhteistoiminnan „runkoksi“ hän sitten ehdottaa maamiesyhdistyslaitosta. Meillä on en-

Kolmannessa esitelmässään toht. Gebhard käsittelee kysymystä, kuinka olisi saatava aikaan vilkkaampaa yhteistoimintaa Suomen maanviljelijäin kesken ja mikä yhteistoiminnan muoto meillä olisi mahdollinen ja edullinen. Meidän maalaisten yhteistoiminnan „runkoksi“ hän sitten ehdottaa maamiesyhdistyslaitosta. Meillä on en-

Kun Matti ja Pekka kävivät kofimassa.

Matti ja Pekka olivat weskijä wankasta Pöyhätälän talosta. Talossa oli wäljalta ruokaa ja juomaa, eikä tainnut rahastakaan puutetta tulla, kun waan siitä kysymys oli. Ukko Pöyhätälä, Mattin ja Pekan isä, oli aikoinaan harjoittanut suuressa määrin salakuletusta, kulettamalla silkkiä, teetä y. m. tawaraa luotsista kotipitäjäänsä ja sieltä taasen markkinapaitoihin Saawon puolelle, ja sillä keinoin rikastunut. Rahoja ukko ei antanut „poikasten käsiin“, tuten hän itse janoi, waan säilytti ne omassa „tallesaan“, jota ei tiennyt kukaan sanoa, misjä ne oikeastaan olivat. Kun Matti tai Pekka pyysi häneltä rahaa, nosti ukko kulmarwansa pystyyn, heilautti formiaan siwulla — josta eleestä pyytäjä sai arwata, mitä tulee — ja janoi: „Mitä sitä tyhjää... rahaa sinulle! Eikä siinä ole jo kyllin, kun saat ruuan ja waatteen, niin vielä tässä rahat antaa. Dhoo!... wai rahaa... En ole saanut minäkään kotona ollessani yhtään penniä. Itse olen kaikki koonnut ja samoin saatte tekin tehdä. Wasta sitten, kun minä kuolen, saatte kaikki haltuunne, waan ennen ei ole yrittelmistäkään — ymmärrätkö!“ Eikä po-

että se, joka on siisti ja tarkka hywäskäfin ajassa, se on isommas ja samoin.

Kun talossa sitten ruwettiin illalliselle, katseili komisarius tarkasti tyttärien käytöstä. „Ei otti juustoa, jonka syrjä oli likaista ja joi sen siwomatta. — Hyi, ajatteli komisarius, tuo mahtaa olla siwoton elämänsään!“

Toinen leikkasi juustoa ja otti likaisen syrjän pois, mutta leikkasi juustoa pakfult lian kanssa. — Tuo taitaa olla siistimpi, mutta kun leikkasi noin paljon juustoa syrjän keralla, niin mahtanee olla hauska, ajatteli taas komisarius syödessään.

Tulipa juusto sitten tolmannellekin. Tämä leikkasi siitä palasen, mutta kaappi lian palasesta pois hywin tarkkaan. — Ahaa! ajatteli komisarius. Tämä woiپی olla sekä siisti että tarkka. Ja seurauksena siitä oli, että hän heti rakastui tyttäreen, joka sitten tulikin komisariuksen rouwaksi.

Tämän wanhan komisariuksen kofimishistorian tiefiwät Matti ja Pekka, monelle talontyttäreille suureksi wahin-goksi ja mieliharmiksi.

että se, joka on siisti ja tarkka hywäskäfin ajassa, se on isommas ja samoin.

Toinen leikkasi juustoa ja otti likaisen syrjän pois, mutta leikkasi juustoa pakfult lian kanssa. — Tuo taitaa olla siistimpi, mutta kun leikkasi noin paljon juustoa syrjän keralla, niin mahtanee olla hauska, ajatteli taas komisarius syödessään.

Tämän wanhan komisariuksen kofimishistorian tiefiwät Matti ja Pekka, monelle talontyttäreille suureksi wahin-goksi ja mieliharmiksi.

Tämän wanhan komisariuksen kofimishistorian tiefiwät Matti ja Pekka, monelle talontyttäreille suureksi wahin-goksi ja mieliharmiksi.

Uusi holhouslaki.

(Jatkoa 27 n:roon.)

Nykyisen lakimme mukaan ovat holhottawan isä ja äiti sekä lähtinä heidän jälkeensä muut läheiset sukulaiset oikeudet ilman tuomioistuimen määrystä ryhtymään holhuutoimeen. Käytännössä on kuitenkin huomattu tästä siten etteivät sukulaiset ryhdy holhouteen ilman oikeuden määrystä ja muutamissa paikoissa on myös tullut tawaksi hakea määrystä holhottawan äidillekin. Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana. Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana.

Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana. Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana.

Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana. Uusi holhouslaki määrää että ainoastaan isälle tai äidille, joita nimitetään „lakimääräisiksi holhoojiksi“, on walta määräyksettä ottaa haltuunsa holhoushoitoa holhottawan elämänsä aikana.

wielä että holhoojan muutamiin tärkeimpiin wälipuheisiin on hankittawa osaksi oikeuden, osaksi holhouslautakunnan lupa. Oikeuden luvatta ei holhooja holhuunalaisten puolesta saa myöskin eli pantiksi panna kiinteää omaisuutta; tehdä wälipuhetta sen nauttimisesta pitemmäksi ajaksi kuin wuodeksi, eikä kauwemmaksi kuin wuodeksi, jos holhuunalaisten perustuu oikeuden päätökseen; aloittaa kauppaan tahi muuta liikettä eikä tehdä wälipuhetta yhtiön rupeamisesta liikkeen harjoittamista tahi jatkamattomassa pesässä elämästä war-teen eikä myöskään elinforosta. Holhouslautakunnan lupa waaditaan taas kiinteän omaisuuden hankkimiseen holhotille wastitetta antamalla, holhotin metsän myymiseen taikka myytäväksi hankkauttamiseen, ellei hankkaus tapahdu laaditun metsänhoitojokummitelman mukaan; wuokra wälipuheiden tekemiseen holhotin kiinteästä omaisuudesta lyhyemmäksi ajaksi kuin edellä mainitun sekä lainan ottamiseen ynnä weskeli- ja talaus-sitoumuksiin holhottawan puolesta.

Wihdoin kielletään holhoojaa omassa nimesään antamasta lainaksi holhottinsa waroja taikka muutoin itse käyttämästä hänen omaisuuttaan. Muutamista näistä säännöksistä ovat isä ja äiti wapautetut jonka ohessa holhouslautakunnalla muutoinkin on walta myöntää helpotusta, milloin se harkitaan olewan sowliaasta ja woiwan tapahdusta tuottamatta holhuunalaisten wahinkoa. Jos holhooja ei tyydy holhouslautakunnan nyt sanotuisia asioita tekemään päätöksin, on hänellä walta jättää se oikeuden tutkittawaksi, kaupungissa kolmenkymmenen päivän kuluessa ja maalla seuraawissa käräjissä sen jälkeen kun päätös on hänelle ilmoitettu. Tällaisissa asioissa woiپی oikeus ja holhouslautakunta kun sen tarpeelliseksi katsovat myös kuulustaa holhuunalaisten lähimpiä sukulaisia ja häntä itseänsäkin, jos hän on täyttännyt kahdeskantoista wuotta.

Holhoojajohdon filmälläpito on lähinnä holhouslautakunnan toimena, jonka tulee walwoa että sen alaiset holhoojat asianmukaisesti pitävät huolta holhuunalaista ja heidän omaisuudestaan. Holhoojan welvollisuus on wuofittain tehdä tili hoidettawastaan omaisuudesta, ja ennen seuraawan Sukituum 1 päivästä jättää se holhouslautakunnalle, joka sen tarkastaa ja jos olisi jotakin muistuttamista tiliä vastaan, määrää holhoojan oikaisemaan se tahi ottamaan muistutus huomioon ensitulewassa tilissä. Jos tätä määrystä ei seurata tahi woiپی lautakunta oikeudessa waatia holhoojan welwoittamista jalon uhalla täyttämään welvollisuutensa tahi anoa uskotun miehen määräämistä holho-

koettamaan onneaan, jotta käypikö hänelle samoin kuin Mattille.

Pekka tuli eräseen taloon, josta mieli ottaa eukon, ja jossa oli useita tyttäriä. Näillä tyttärillä oli aina tapana wuorokertansa leipoa. Eikä oli leiponut paria päiwää ennen Pekan tuloa ja wälä oli hänellä kynnet taikinasassa. Tuesta ei Pekka pitänyt, sillä se näytti hänestä siwottomalta. Nyt leipoi kaffi sijarta. Toinen tuli sijalle tupaan ja oli sekä jauhoissa että taikinasassa.

„Olen leiponut, että olen yltäpäättä jauhoissa ja taikinasassa“, janoi tytär tupaan tullessaan, puistaen hamettaan, jotta jauhot pölyiwät ympärillä.

Pekka ei pitänyt tästäkään; arweli tyttärtä siwottomaksi ja hauskaksi.

Tulipa wälä kolmaskin tytär, joka oli leiponut yhdessä toisen kanssa; hän ei ollut jauhojen, sillä hän oli, ennen tupaan tuloa, itsensä tyystin siwonnut sikäli kuin taifi.

Tästä ajatteli Pekka: tuo mahtaa olla siisti, ja mielistyi tyttöön. Tästä tuli sitten Pekalle emäntä.

Kun Pekkan oli tuonut emäntänsä kotia iäkön nähtäväksi ja fertonut, miten hän osui sen ottamaan, janoi ukko:

„Niin wäijästä asioista tulewat ijot astat, nimittäin naimisen asiat.“

Matti kun oli käynyt hywästi kofio-retkellä, niin Pekka lähti wuorostaan

Kirjeitä.

Säräsniemen Manamansalosta
6/13 99.

Nyt olemme olleet lähes kuukauden luonnonvaltakunnan suuressa piirityksessä. Ja tällä ajalla emme ole saaneet tietoa suuremmailman liikkeestä; on ollut tyytymättömyyden katkuvuuden kuulumisia. Mutta nyt ovat lähteneet jättä Dulujärvestä ja pohjanan paikkaan on paennut pois ja etelän lauhkoiset tuulet puutelevat seutujamme, että tuntuu oikein keijaiselta, ja näin ollen on luonto tehnyt tehtävänsä ja kesa on tullut saloillemme, me jo olemme päässeet joustelemaan väljemmille vesille ja keijaisista liikkeistä harjoittamaan.

Tällä aikana olemme ajalla (ros- puuton ajalla) ei ole keskuudessamme tapahtunut suuria. Nuorisomme elää tyyntä ja vakavaa salomaan lapen elämää. Pallin heitto ja kenttäjoukkut ovat nuorisomme kesäajan parhaimmat huiwit joutohetkiä.

Maanmies kynnä peltöjaan ja kovatouloja tehdään parasta aikaa. Kalansaalis on ollut tänä kerran vähemmän puoleista niin kaitantolaisilla kuin manamansalolaisilla, verrattuna menneen kerran saaliiseen. Mutta toivossa ollaan että se vielä paranee, kun sarti alkaa tulla, näin kertoo salon mies.

Anniskelu Jisalmen kaupungissa. Kaitti väkijuomien anniskelu on Ruopion läänin kuvernöörin antaman päätöksen mukaan kiellettyä Jisalmen kaupungin ravintolaisissa ja anniskelupaikoissa marckina- ja toripäivinä. Tästä kuvernöörin päätöksestä on rouva Olga Mononen tehnyt valituksen, mutta on senaatti sen hylännyt.

H. ylh. kenraalikuvernööri kuuluu nykyisellä Pietarimatallaan myöskin aikovan pistäytyä Kyyrölässä. Matkassaan on mukana kenraalikuvernöörin kanslian päällikkö översti v. Windwitz.

Kaikka täällä kuuluu! Eräs kirjotuksessa N. Eren 151 N:ossa B kerrotaan, että Kolemäenjoen tulvaa, joka jo muutenkin on sängen tuhoisa ranta-ajuille, tukkiva kokiin seisauttamalla on kohotettu ainakin jokunen metri, eikä ihmisillä ole näkyvissä, ei kuluuvisia toivoaakaan päästä tuosta lävittäjän syystä, vaikka muka on valittu nimismiehestä ja kruununvoudista kuvernöörin asti. Tukien vaaan kuuluu pitää saada seisoa jokohtaa koskissa ruhjaisa etteivät menisi ja leviäisi ihmisten viljelys ja muille aloille tekemään vahinkoja, joita tukki-yhtiot siltä saivat maksaa.

Synvä tuntu olewan siellä, jos täälläkin.

Wielä yksi, joka tarjoo palweluffiansa. Björneborgs Tidning kertoo:

Ent. torppari Matti Kivistö Poomarkun kappelin kirkonkylästä on kirjella kunnioittanut h. ylh. kenraalikuvernööriä ja tarjonnut hänelle palveluffiansa. Saadakseen tietää mistä määrä ent. torppari nauttii kansalaisluotantusta, on kenraalikuvernööri kirjelmässä Turun ja Porin läänin kuvernöörille kirjoittanut tätä hankkimaan tietoja miehen entisyydestä ja siitä h. ylhäisyydelleen ilmoittamaan.

Siitä runsaasta kokoelmasta monia rikkia, jotka ovat olleet omi- naisia Matti Kivistön koko elämälle ja selvästi luvaavat hänen luonnettaan ja mielenlaatuaan, poimitafoon tähän pieni ja vaatimaton walikoima. Täydellinen luotto tulee muuten lähetettäväksi kuvernöörille ja saapuu siis aikanaan myöskin asianomaisen paikkan.

3 p. huhtikuuta 1872 julisti kirkonmanoikeus Matti Kivistön epäilyksenalaiseksi murtovarkauteen.

3 p. kesäkuuta 1882 tuomittiin hän 3 wuoden kiritushuoneeseen kauheasta rajatonta mielenraakunta soittavasta waimonsa räätäkäyksestä sekä wetämään sakkoa 150 mk. loukkaawasta esiintymisestä; samalla julistettiin hän epäilyksenalaiseksi murhapoltosta.

11 p. marraskuuta 1891 tuomittiin hän 240 markan sakkoihin siitä, että

täytyy tulwan wuoksi siirtää tuom- maksi, ehkä noin Heinäkuun puoliväliin.

Arpajaisten pitopaikat ovat weden alla ja Kajaalin laivatkaan eivät pääse muuta kuin Ränälään, 8 km Sotkamon kirkolta.

Toimikunta pyytää että Kaitti ja Louhikin mainitsiwat tästä tiirrosta.

Hyyrynsalmen järwen jäät alkoiivat liikkua vasta t. k. 7 pnä ja janoihin aikoihin kyettiin peltohöihin aloittelemaan. — Myöhäistä siis kaitti!

Hyyrynsalmen kuntalaisten käy- desä kunnatervehdyksillä t. k. 3 päivän aamulla silloin 70 vuotta täytäneen kanttori Geli Juntusen luona laulsi kuntas. puheenjohtaja Tuomas Keränen tähän tapaan:

Arw. kansalainen ja kunnian wanhus! Taistelua on elämä, yhtämit- taista taistelua; mutta sille, joka tuos- sa taistelussa suoriutu ihmijelle suodulla miehetyydellä oikein käytettynä, on myöskin suotu suloisia heittä, kuten nyt Teille, arw. wanhus, ja myöskin meille, nähdesjämme vielä Teidät tuolla ijällä terveenä ja woiwakkaana. Menneisyyden muistolaan waiwumassa on kohta se puoli wuosijataa, jonka olette seurakuntamme nurkumatta ja itsekietäymijellä palwelleet Teille usto- tulla leiwiskällä, ja sikkipä meille on karttunut joukko yhteisiä muistoja. Pienet, hentijesti niinkuin aiweeliejestikin heikot ja puutteelliset ovat olleet seurakuntamme olot, mutta ette Te ole meitä hylänneet ettekä suwultamme horjuneet, waan olette käsitadesj weliel- leisesti ottanut kansiamme osaa kaikkeen siihen, mitä lieneekin meille sat- tunut. Sikkipä on sijallinen tunne kästynyt meidät nyt tänä merkkipäivänämme saapumaan luoksemme, tukki- taksemme kuyhume mukaan seurakun- talaisten sywintä kiitollisuutta ja on- nittelemaan Teitä sillä hartaalla toiwolla, että Luoja salliji meidän vielä kauan eteenkin päin saada jatkaa tätä yhteiselämää. Huolestuttawat ovat ajan merkit muutamalta taholta koko kantaammekin kohtaan ja erittäinpä vielä meitä kohtaan. Teidänkin tunnetun tarmonne siis tarwitjimme rinnallamme suoriutuaksemme koettelemuk- jissa.

Terwe Teille ja perheellenne, omni elämällemme, jota vielä kauan festä- köön ja kauan eläköön kanttori Geli Juntunen! Eläköön!

Kunsaasti kesiiti hra Juntunen seurakuntalaisiaann merkkipäiwänj ilta- puolella.

Säräsniemen wälialkafessa kunnan kokouksessa w. k. 20 p., missä oli käsiteltäwänä useat asiat, oli m. m. kuyhmys siitä, suostuuko kunta ottamaan tilattoman wäestön lainarahastoa kuntas. Kunnan kokouksen päätös hylkäsi janotun apurahan oton.

Tilalon wäestö on tehnyt walituffen kunnan kokouksen päätöstä vastaan.

Sanomalehdet. Dulun Ilmoitu- tullehden wauwunalaisena toimittajana toimii maisteri S. H. Miesman, ilmoit- taa lehti iife.

Kirjewaihto. Ueita meille lähetettyjä kirjoituffia on tilan ahtauden takia täytynt jättää julkaifematta. Julkaifemme ne ensitilassa.

Pieniä tietoja.

Koston heiki on suloinen. Muu- tamalla ranskalaisella herrasmiehellä oli tapana kapakasta palattuaan antaa wai- molleen fellaän.

Muutamana iltana harjoitti hän taas- kin tawallista urheiluaan ja nukkui sit- ten fiteään uneen. Mutta tällä kertaa päätti heikompi astia kostaa. Käärä- tyään miehenä huolellisesti latanaan ja ommeltuaan latanan reunat ja suut kiinni, kutsui hän naapurin eufot apu- laifuffen ja nyt peitettiin luudanwar- jilla ja kepeillä eläwää lihamyttyä la- kanan sijässä oikein sydämmen poh- jasta.

Kun latanan ompelet purettiin, näh- tiin että mies oli surlean näköinen. Kuumis oli sininen ja punanen yltösen- jä. Waimo luposi suorittaa saman tem- pun sikki kun mies parantaji tapansa.

kytyjestaan ulos wapaaseen luontoon etjimmään ruokansa farusta mefästä, jossa poikafet waiskaawat ja räätä- wät wiattonia eläimiä. Nytkin tämän wifon alkupuolella on joku ikkimys pahoin pidellyt erään kaupunkilaisen lehmää; lanteen kohdalle on sitä piesty niin, ettei lehmä tykene liikkumaan eikä siinä tapauksessa lehmän omistaja woi sitä ulos panna. Sanomatta käittä, mikä arwaamaton wahinko, nykyisenä niukkana rehun saanti aikana, tulee tästä. — Kerrotaan, että poikafet kau- pungin alatullilla ovat tämän ikfityön tehneet.

Sangen rumia, milteipä selkä- piitä karmiwia ääniä kuulimat ohikul- kiat viime torstaina iltapäiwällä N. J. Löbösen kartanolta. Etjöhän tjan- nan lopifi talossaan pitää fikki järjes- tystä, että moista röhinää eivät ai- nakaan wiattonat liikkuwaifet tarwit- siji kuulla.

Eaukaus Dulujoesja. Tule- wan heinäkuun 3 pnä klo 4 i. p. pi- detään alkufokus Dulun kaupungin talossa, heinäkuun 5 pnä klo 10 e. p. p. Halapan majatalossa Mufhofella ja 6 pnä heinäkuuta klo 10 e. p. p. Pouta- mon majatalossa Utajärwellä sitä laut- taustarkastusta warten, jota Metsänhoi- tohallitus on pyytänt Dulujen laut- tauffen järjestämifekki Dulujärwen ja meren wälillä. Gille tulee muun muassa kuyhmys tukkiatamain pakkolu- nastuffesta. Kofouffia pitämään ja tarkastusta toimittamaan on määrätty insinööri S. Gräsbäck. — Louhi.

Kefälläin wiittatieta ajaa körö- tetään Sotkamossa Hirwenfillaan n. j. multaufella. Siinä on wettä niin paljon, että härppii hewosen selän yli, ja kun mies feifoo käryjensä istumella, terhentelee wesi memäkfensä saappai- siin. Sikkipä on täytynt tie siinä wiittoa kahdenpuolen, ettei walahitaji wieläkin sywempään weteen.

Posti kuletetaan tässä paikassa we- neellä, waan hulluhösti kuuluu käyneen kuyfuntatoimiston herroille, joiden pa- perit ja waatteet kastuiwat käryjisä, kun kuytimies ei hokjannut ajoissa waroittaa niitä suojelemaan.

Wähän uiskeneltu oli Tikka- lansalmen fillan wierasä Sotkamossa tässä muutamia päiwä fitten. Eräs parin miehen kulettama wene, näet, oli fillan alafte pyrkiesjään pyllähtänt nurin ja toinen miehistä ynnä kamp- jut: waatteita ja joku hehto potufse- menia joutui weteen, josta mie se- ntään pelastui, waan eivät tawarat. Sillan saksipuuhun oli toinen mies heti ynnäkin alussa käpertynt kiinni ja wältti uimisen.

Kansanwalifusafia Waalassa. Widytyssä kokouksessa kansanwalifustuffen hywäfi päättiwät asiaa harrastawat perustaa lainafirjaston Waalaa. Tä- mä on erittäin terwetullut uutuis paik- kakuulle, jossa ei mitään kirjastoa entuudestaan ole ollut olemassa. Kir- jastopuuhua kuyfhyttämään walittiin toi- mikunta, johon tulimat: rouwa Ida Spolander, emäntä Anna Lamminaho ja neiti Lydia Lindell sekä talolliset Jaf Mehtonen, Juho Lamminaho, Heikki Lamminaho, Juho Lujuja ja Matti Lamminaho.

Dnellista jatkoo puuhan toteutu- mifeen!

Etätietona viime numerossa mainitusta Joonas Paafosen hukkimi- sesta kerrottafoon:

Paafonen lähti t. k. 8 pnä klo 7 illalla Nimijsjärwen puolelta asunol- leen Suiffilähdin taloon, waan saapu- matta perille, josta hukkumisen arwelu- tuli ja walitettawasti on hawaittu to- deffi. Seuraawana päiwänä löytyi airo ja siftemmin jäiden alta wene. Lepolassa oli kuulua huutoa, waan ollen etällä eivät ofanneet sitä otak- sua mikfikkään.

Kulwupuohiden mukaan olisi Paafon- nen nauttinut wäkwä ja siitä saatu iloifuis muuttui suratapahduksesfi.

Wainoja oli vähän oppijaa ohella hywäpäinen sekä wiehättämä luontois- nen.

Toisifakesänä Paafosen pelasti tele- grafirewiifori Ofjasen kuufiwuotiaan Toiwonimifisen pojan warmasta kuol- lemasta.

Sotkamon arpajaiset, jotka oli päätetty pitää ensi juhannufeno, en

3000:teen marckaan ja tytöjen woi- misteluoppettajattaren palkfio 60:stä 80:neen marckaan wiikfotunnilla; 3:0 myönyttiin kansakoulun johto- kunnan ehdotuffeen että tämän koulun apulaisoppettajattaret ensi lukuwuotena tulewat nauttimaan 600 markan palk- kaa entisen 450 markan wuofipalkan sijaan, waan woidaan heidän opetus- welwollifuitensa wiifosja kofoittaa ai- na 27:mään entifestä 22 ä 23:mefta wiikfotunnista

että kaffi wafinaista oppettajattara- ta tulee ensi wuonna nauttimaan 1000 markan palkkaa kumpikin, waan jos näistä toifelle nytyään amonafenoa ole- walle sijalle onnistutaan saamaa waan wälialkainen oppettajatar, saa hän ai- noastaan 800 markan palkan luku- wuodelta;

että poikien käfityiden apulaisoppetta- jan palkfio 6:stä opetustunnista wiif- osja on toistajiesfi ensi lukuw. alusta lukien 160 marckaa lukuwudefta enti- sen 125 markan sijaan;

4:0 lykfättiin yhteiskoulun johtokun- nalle lauffunnonfaamista warten kuyh- mys siitä, woifiwatko kansakoulun oppilaat käyda woiwistelemsja yhteis- koulun woiwisteluafissa, jotta kansa- koulun lufufaliin, jota nykyifin on käyretty woiwisteluhuoneena, saataifin sifioittaa koulun oppilasrifkein luokka- ahtauden wuofifi sen nykyifessä luokka- huoneessa;

5:0 jätettiin kaitetta huomiotta wis- kaali Plantiingin itselleen anomia 200 markan wuofipalkan lijäys, jota maist- raattikaan „ei ole katfonut olewan syytä puolufstaa;“

6:0 jätettiin pöydälle waratuomari L. Guseffilta Kuopiossa tafasi saadut, Ammäfosten fahaa koskewat paperit ynnä eräs hra G:n lauffunto;

7:0 walittiin kapteeni Wallenius, pastori Wäyrynen ja neuwosmies Niim- piläinen kaupungin puolefta olemaan neuwosja ja toimisja awullinen niulle herroille, jotta hallitus on määrännyt tänä kefänä harfiffemaan ja tarkasta- maan uuden miesseminaarin paikkaa m. m. täsfäkin kaupungisja.

Kajaanista.

Kenraalikuvernööri ja kadetit. Taannoin käski kenraalikuvernööri Suomen kadettikoulun päällikköä tarkasti tutkimaan kahden ylimmän luokan kadet- teja sen johdosta, että nämä muka oli- wat eräsä juhlassa pitäneet sopimat- tomia puheita ja muutinkin menelleet wästen ohjesääntöä. Tutkimuffesta kä- wi selwille, ettei puheenalaisessa tilafisu- desja ollut enfimään puheita pidetty wälä wähemmin oli mitään rikofellista tapahtunut. Tästä ilmoituffen saa- tuaan kenraalikuvernööri lupafi jättää asian sifkeen. Nytkemmin kuitenkin on waltakunnan sotilasoppilaitofsen yltar- kastaja, kenraali Machotin, kadettikoulun johtajalle ilmoittanut kofuwansa jat- tuuefta syyftä tarpeellifekki hajoitaa Suo- men kadettien klubin eli kofwentin sekä kietkännyt kadetteja wästedes pitämässä yhteifää kokouffia kadettikoulun seinien ulkopuolella. — B. T.

H. ylh. kenraalikuvernööri poiffekki nykyifellä Pietarimatallaan Berfjärwen tykistöleiriä tarkastamaan.

Jfänmaallifsen fufifuffeuran sääntöjä, jotka kuten tunnettu, senaatti puoleftaan oli wahwiftanut, ei h. y. kenraalikuvernööri ole hywäkfynnt. Näin ollen tulewat säännöt S. M. Keifjarin wahwiftettawiffi.

Ufenelwollifuskomitea Pietari- risja on lykfännt kokouffen joffikin ajaffi. Komiteassa eduftawat Suomea ömerstif C. M. Langhoff ja G. D. Gräs- beck.

Opettajan wifkaa matematiikas- ja, fyiiffikasja femiesja Kotkan fuo- mal. yhteiskoulussa owat hafuajan kulussa hafeneet fil. kand. S. W. Ka- denius, ylioipilas W. Tommila ja refer- wivänrifki ylioppilas J. W. Mura.

„Difeutta kaitille.“ Mämä sa- nat tulifi jokaisen wanhemman terot- ta jo muorena kaswawin lapsufai- fuffisa. Sillä nyt kun on jo tuo toi- wottu, kawaan warottu kesa wihdoin- kin saatu, elukat lasfettu pikfästä talwi-

Kaupunginwalffus- miesten kokouksessa
t. k. 13 pnä

1:0 lauffuttiin, ettei walffusmiehillä puoleftaan ole mitään muiftuttamista pormestari Ewaldin tekemää efitystä wäftaan siitä että hän oman wifkansa ohessa tulifi hoitamaan myöskin Ka- jaanin tuomifokunnan tuomarinwifkaa ensi Heinäkuun alusta Elokuun 16 päiwään;

2:0 hyljättiin yhteiskoulun johtokun- nan tekemä ehdofitus siitä että tämän koulun matematiikan oppettajan wuofi- palkka kofoitettaifin 2600 marckasta

hän eli luotipussilla ampunut ikkunan läpi waimonsa ja poikapuolensa huoneeseen aikomuksissa tappaa poikapuolensa.

Ilmoituksessa kuvernöörille 15 p. maaliskuuta 1882 lausuu silloinen Noorimarkun kruununnimismies Matti Kiivistöstä seuraavaa:

„Että mainittu henkilö, joka useampia wuosia on ollut koko seurakunnan kauhuna, salaa polttaen naapuriensa riisiä, heinälatoja, sytyttäen metsäpaloja, sekä kolme vuotta sitten tehnyt murhayrityksen waimoansa vastaan, joka ai-noastaan nopean lääkärintävän kautta moittiin pelastaa, nyt jälleen viime wilkolla on ollut hankkeissa murhata mainitun waimon, mutta tälläkertaa siltä estettiin ajoissa saapuneen awun kautta, jonka wuoltti Matti Kiivistö on uhannut maata myöden tasoittaa s. o. polttaa muutamia torppia ja tiloja —“

Tätä paitsi on kunnallislautakunta 22 p:nä hnyhtik. 1882 antanut kiivistöstä näin kuuluvan todistuksen:

„Torppari Matti Kiivistö, Noorimarkun kyläkuntaa, on yleisesti tunnettu wilkimäiseksi ja kunnalle waaralliseksi miehiksi, sekä hänen käytännöstään waimoansa kohdellaan on ollut kunnallis-lautakunnalle useat ferrat suuret waiwat ja wastukset, josta häntä on waroitettu, waan kun hän ei ole waroituksesta ottanut waaria, niin olisi hän yleisen rauhan puolesta esitykseni mukaan hoidettava kruunun huostassa.“

Yleisöltä.

Tämän lehden viime numeron Baltamon kirjjeessä kertoo eräs lähettäjä pitäjään kunnankokouksesta muun muassa seuraavaa: „Kunnehuon keskusteltiin siitäkin, miikseivät Baltamon wiranomaisetkaan s. o. laintietäjät seura asetuttia siinä suhteessa, että nyt jo paifitwat koiransa kiini asetuksen mukaan, waan asetuksesta huolimatta antawat koirainja kewättäuden juoksemella wapaasti ja häwitzää metsän riistaa j. n. e.“ „Kunnehuon“ siitä waimuudesta, jota Baltamon kunnankokouksen jäsenet tämän lausujensa osoittawat itsellään olewan warjinkin moittiesaan wirkamiehiään s. o. „laintietäjiään“, pyydän asetustin hywin perehtyneille Baltamon kunnankokouksen jäsenille saada esittää erään pykälän wuomassa olewasta metsästyslaita. Sanotin lain 33 pykälän 2 kohdassa säädetään selwästi: „Enintään wiiidenkymmenen markan jalkoon oltoon se wikapää, jolla on t a p a n a antaa koiransa kuljetta metässä ja hakamailla aikana Maaliskuun 1 päivän alusta Elokuun 15 päivän loppuun tahi fellainsten wesijaksojen rannoilla, joissa otuksia oleskelee, ensin mainitun päivän alun ja Heinäkuun 15 päivän lopun välisenä aikana.“

—ne—

Balkan warasta.

Tri G. J. Waren kirjoittaa Suomalaisessa seuraavaa:

Kun ilmat tänä kewanä owat olleet enemmääkseen kylmiä ja kolkoja, ja kun lunta ja jäätä vielä äskettäin on ollut runsaasti, niin woi nyt jo pitää waimana, että kesän tulo myöhästyy aika lailla. Tästä on seurauksena että feja lyhenee ja jamiin kaswu aika. Jos meidän maassa monessa paikassa jo tawalkina wuosina pyrkii halla wienään aremmat kaswit, niin on syytä peljätä, että hallat tänä wuonna tulewat olemaan vielä waarallimpia ja yleisempiä. Sentähden kuulisin olewan päitalaan puhua wähdän suojeluskanoista hallaa vastaan.

Tästä asiasta owat jo eri tilaisuuksissa puhuneet warjinaiset maanwiljelysten neuwojat ja maanwiljelijät. Sentähden on ajokaan kajota asiaan, mitä tämmöistä suojelusta tarwittaawiin wiljelystapoihin tulee. Puhun waan suojeluskanoista ahtaamassa merkityksessä.

Meidänkin maassa on jo koetettu erilaisia suojeluskanoja. On koetettu pitää tähtäpäätä liikkeellä wetämällä kaiten yötä nuoraa edes takasin pitkin sarnaa,

waan tämä ylen työläs keino ei ole auttanut mitään. On wirtetty suuria kokouksia sarnan pohjoispuolelle, ja wälipidetty tulta kaiten yötä. Tämä keino on auttanut, waan tulee mahdottomaksi, paitsi aiwan rajoitetulla alalla. On sentähden aiwan epäkäytännöllinen. On myöskin tehty lehmänsawun tapaisia sawuja riwiin wähdän matkan päähän toisistaan sarnan pohjoispuolelle. Ne fytewät ja sawuawat koko yön ilman sen esempää hoitamista; sawu peittää pilwenä wiljelystet ja estää siten lämmön haihtumasta awaruuteen ja kaswit jäilyvät. Tätä keinoa on wälillä koetettu worta wästen, waan wälillä on se ollut tarjona sattumasta ilman aikomusta. On näet jollakalla ollut fytömaa fytensä ja sawuamassa, ja sen eteläpuolella on ollut kaswuama. Nämmän kaswit owat jäilyneet hallalla, waikka halla on wienyt wieresessä mita kaswia. Luulisinpa sen tähden, että tätä keinoa olisi aina pidettävä waralla niissä paikoin missä on syytä peljätä hallaa. Sawujen tekon kelpaawat kaikki aineet, jotka palawat fytessä, waan kaikki eiwat ole kuitenkin yhtä hyviä tai helppoja käyttää. Koska minä olin olen tehnyt kokeita tällä alalla, niin mainitsen tässä tuloksia.

Koeteltuani erilaisia aineita sawujen tekon, hawaitsin että ne oliwat helpommat tehdä ja fytewät paraiten koko yön, kun fytöwasta tai puolifytöwasta suomusta tehtiin noin puolitoista fymnää forrea muurahaisten pesän muotoinen läjä, ja siihen pantiin fytykkeitä fytöwä puidtöitä, lastuja tai mitä waan oli. Tämmöistä läjää tulee yhdessä hevosfuormassa monta. Minä toimitin fytöwä puutarhasa. Sawuläjä asetettiin kahden osaston ympärille, waan yksi osasto jätettiin ilman. Niissä osastoissa, jotka tuliwat sawun suojaan, jäilywa kaswit täydellisesti, waan suojojattomassa palokuwatuwat samat kaswit fytöwä.

Kun tuuli on ajanut pohjoisesa ja tuynnyty yöksi, ja taiwasa on firtas, niin silloin on syytä peljätä hallaa hallanaroilla paitoilla. Silloin suljetaan jo päiwällä suomuta ja lastut suojelettawan sarnan, esim. perunapellon tai ohrapellon pohjoispuolelle, tai sille puolelle mistä arwellaan hallan tullen, ja tehdään läjää noin kahden fytin päähän toisistaan. Jos sitte myöhemmin illalla to-della näytitään tulewan halla, niin sutytetään läjät. Muutoin jätetään ne paitoilleen wastaisen waralle“

Tämä keino tuottaa niin wähdän fytöwä, ja on niin helppo toimeenpanna, että täytyy ihmetellä ettei sitä niin hallanarassa maassa kuin Suomessa käytetä paljo yleisemmin. Mitä on tähän syytä? Mitäs muu kuin hitautemme ja wastahakuistemme kaittiin uusiin yrityksiin, joita eiwat jo esiwänhemmat ole käyttäneet. Tästelihän esim. Suomen kansa niin hyödyllistä uutuutta vastaan maanwiljelyksen alalla, kuin perunan wiljelyst on, kokonaisen puolen wuosijataa. Samoin jat wasta wuoden 1867 kato uttojen jäykät felat taipumaan heinäwiljelyksen puoleen. Waimana woi myöskin pitää, että moni utto antaa ennen hywin monia kertoja hallan wiedä perunapellon futa kuin taipui edes koetelemaan näitä yfinkertaisia suojeluskanoja. Ehkäpä joku yfinkertaisuudessaan weliä pitäisi sen kapinayrityksenä Jumalaa vastaan, joka hallat lähettää. Se olisi kuitenkin mita luomollisin apukano maanwiljelijöille. Tämän tapaisia suojeluskanoja käytetään jo wanhaudestaan fytöwä määrässä niinkin eteläisissä maissa kuin Ranskassa. Mitä emme sitte me tahtoisi niitä käyttää?

Tämä keino ei ole kuitenkin aina mahdallinen toimeenpanna, ellei jo ajoissa ole ajateltu asiaan. Missä siis ei itjestään ole saatavana pitkin kesää jotakinkin fytöwä suomaata, tai sahajauhoja, siellä on sita ajoissa hankittawa kotiin muutamia hevosfuormia. Jos miehet owat pitäneet tästä huolen, niin woiwat waimot ja isommat lapsetkin walmistaa läjät ja fytyttää ne.

Kun kuitenkin suuren yleison hitaus uudistuksiin, ollettikin koetettiin, on kyl-läkki tunnettu, niin ei ole luultawa, että ne tätäkään asiaa ottaisi huolenpitoon. Sitä enemmin tahtoisi sentähden kehoittaa walistuneita henkilöitä, etenkin maanwiljelijöitä, käymään tässäkin kohden etunenään. Se woiwät

neuwoa ja kehoittaa torppariaensa ja mahtipalaisyensa, joiden peltotulit useammin owat hallanaralla paitolla, koetamaan tätä keinoa. Luulisin myöskin maanwiljelysseurain woiwan jotakin tehdä tämän asian hyväksi. Woiwihan esim. alusti matkaa pieniä kehoitus-paitoja kokeilijöille, jamiin kuin hallitus matkaa paitintoja esim, siltä, jos joku omaan järweensä itjellenä hyödytti siltä hyödyllistä talalajia.

Waikkei se kuulu oikeastaan tähän asiaan, tahdon tässä kuitenkin lopettaa kirjoitukseini kehoittamalla kaikkia niitä, jotka eiwat weliä ole alkaneet wiljellä n f. juurikaswia, esim. turpinseurita, nyt tekemään alun tänä wuonna. Nauriskaswit eiwat ole ollenkaan hallanarvoja, ja menestyyt silloinkin kuin perunat kokonaan palekuwat. Juurikaswin wiljelyksen neuwojat autawat fytillä puyttawille ohjeita mitentä juurikaswin wiljelys on toimitettava, että se menestyy.

Ulkomaalta.

Haagin konferenssi.

Wälitys ja fowinto-oikeus.

Haagin rauhankonferenssin kolmannen osaston keskustelut jymyttawät fuurimman mielentimmon. Kuten tunnettu, owat kaikki wälitystä ja fowinto-oikeutta koskwat fytymykset jätetyt tälle osastolle. T. k. 5 p:nä käsiteltiin enfi ferran ehdotusta, jonka futa tarjemmin määrättäisiin ulkowaltain wälitys ja „hyvät palvelukset“ kansainwälisissä riiatakysymyksissä. Ensimäiset kuusi pykälää, jotka Wenäjän edustajat owat laatinet, sijaltawät yleisiä ja itjestään selwiä määräyksiä. Seitsemänneistä pykälästä saa kiittää Italian edustajaa kreivi Nigraa ja se kuuluu: „Se feikka, että riiatapuolet hywäksyivät wälityksen, ei tule, jollei siltä ole fowittu, waituttamaan niin, että jotakunnalle aettaminen ja muut sotawarustukset lakautetaan, lykätään tahi estetään.“

Ei tarwitse lähemmin huomauttaa, ettei tällainen määräys ole omiaan edistämään ja turwamaan wälitysyrittysten onnistumista kun jota uhkaa fyttyä. Sowelias tässä suhteessa on sita wastoin ehdotuksen kahdeksas ja viimeinen pykälä, joka on fytynyt amerikkalaisen edustajain alotteesta ja on sijällyteltään seuraava:

„Jos wakawa ristiriita fytty, wälitewat riitelewat waltiot kumpikin waltionja puolesta edustajat, ja näiden kahden asianosaisen tehtäwänä on sitte koettaa estää rauhan rikkomista; niin sawun kuin heidän waltatiransa fytää (jollei muita fopimuksia tehdä, woiپی fe fytää 30 päiwää), on heidän yfistään keskusteltawa riiatakysymysten ratkaisemisesta. Jollei heidän onnistu estää rauhan rikkomista, on asianomaisilla wälityswalloilla edelleen tehtäwänä käyttää joku tilaisuuhta rauhan palauttamiseksi.“

Ehdotus kokonaisuudessaan hywäksyttiin äkkiä ensi istunnossa, ja „Timein“ kirjeenwaihata Haagissa arwelee, että sen lupollista toimeenpanemista woiپی pitää turwattuna. Mitäli mainittu kirjeenwaihata kertoo, edistyyt niinkään keskustelut jätetystä fowinto-oikeusfäädöistä sekä alituisen fowinto-oikeuden perustamisesta nopeasti.

Muutamain epäedullisten seikkain johdosta, jotka owat seurauksia wäristä julkaisuista rauhankonferenssin keskusteluista, on Sahjan ensimmäinen edustaja konferenssissa, lähettiläs kreivi Münster hallituksestaan saanut käskyn, että konferenssin keskustelujen pöytäkirja on julkaistawa heti kun se on walmistettu.

— Dreyfus aikoo asettua Italian. Daily Chroniclen kirjeenwaihata Noomassa lähettää, että kapteeni Dreyfusin perhe on ostanut huwilan Bordigheran ja San Remon wälillä, mihin kapteeni Dreyfus tulee aettumaan ajumaan wapautumijensa jälkeen.

Laivaliike.

Höyryvenhe

Sotkamo,

tulee tänä purjehduskautena kulkemaan entisellä reitillään Kajaanin, Sotkamon ja Ontojoen wälillä sekä nyt toistaseksi eli siksi kuin wesitulvalta alkaa päästä Tikkananiemen sillasta, ainoastaan Tikkananiemen laiturin asti ja tämän matkan kulkuvuorot owat seuraawat:

Kajaanista lähtee ensi kerran tänään Lauvantaina klo 11 e. p. p. ja huomenna sununtaina klo 8 aamulla sekä muina wiikon päiwinä, paitsi sunnuntaisin, edellä mainitulla ajalla, joka päiwa klo 11 e. p. p. Kärnälän laiturista Kajaaniin joka päiwa klo 4 j. p. p.

Uudesta ilmoitetaan säännölliset kulkuvuorot Sotkamon kirkolle ja Ontojokeen niin pian kuin liijalta wedellä aetaan sinne päästä. Tämä kaikki pyydetään ilmoittaa arwoisain matkustawaisten suosiolliseen huomioon.

Höyryvenhe Sotkamon osakkaat.

HUOM! Laivassa on pieni rawintola, jossa saadaan kalwia, teetä, limonaattia ja leiwoksia. Taksat laivassa kaikkesta owat mita kohtuullisimmat.

Samat.

Ilmoituksia.

Virka avoinna.

Ennen tässä lehdessä awonaiseksi julistetun täläläisen yhäisemmän kansakoulun opettajattaren palkka on korotettu Smk 1000. Hakeminen tapahtukoon kesäkuun kuluessa. Saman wiran sijaisen palkka on Smk 800; sijainen wälitaan, jos ei hakukelpoista waki-naista hakijaa ilmaannu.

Jokitokunta.

Koljonniemen

Höyrymyllyn

Ruisjauhoja ja ohrajauhoja kuori-neen jauhettuja. Ohrajauhoja, les-tattuja myöpi

Gust. Raninin perilliset Kuopiossa.

Täällä

alituinen warasto

Kauppias K. Korhosella.

Huomatkaa!

Sekatavara-kaupastani

myyn halvimpiin hintoihin kaikkea käy-tännöllistä tavaraa:

Kahwia, monta eri lajia, Sokeria, Vehnä- ynnä ruisjauhoja, Ryynejä, useampaa lajia, Lehti- ynnä polttotupakkaa, Kankaita miehille ja naisille, Teräksiä, Kanki- ynnä muita rautatavaroita.

Renne Korhonen

Kaikkola.

Uutta! Uutta!

Nyt saapunut kauniita

Naisten

Kesäleninkikankaita

ja

Pumpulikankaita

sekä

Miesten

Pukukankaita,

joita myön halvimpiin hintoihin.

Ivan Sergejeff.

Laskulankettia,

monta eri kokoa.

Kajaanin Kirjapainossa.

Ilmoitus.

Täten waroitetaan niitä, jotka owat wedättäneet lantaa tienwarjain muuame kuin maistraatin osotta-miin paikkoihin, hetimiten pois korjaamaan eikä wastedes sitä tekemään, jos tahtowat wälttää edes-wastausta.

Kajaani, Kesäp. 12 p:nä 1899.

Terveyspoliisi.

P. Sidorow
Suomalainen Kalusto-
kauppa Helsingissä

Asiamies Kajaanissa

Erik Pirinen

Myypi hyvillä ehdoilla ja kohtuul-lisilla hinnoilla: Maanwiljelys- ja Meijerikalustoja, Mylly- ja Puunjalostusteollisuuden koneita y. m., y. m.

Henkivakuutusosakeyhtiö

SUOMI

myöntää edullisimmilla ehdoilla Henkivakuutuksia, Elinkorkoja, Myötäjäisvakuutuksia, Jälkeenelokorkoja, Lapsen- vakuutuksia.

Yhtiön asiamiehiä allamainituissa paik- kakunnissa owat:

Kajaanissa Erik Pirinen.
Kuhmossa P. Kontio.
Sotkamossa H. W. Keinonen.
Säräisnemellä O. Kowalainen.
Vaalassa J. V. Forsström.
Kuasamossa H. Määttä.

Suurin kotimainen henki- wakuutusyhtiö.

Tapaturmavakuutusosakeyhtiö

KULLERVO myöntää

wakuutuksia edullisimmilla ehdoilla. Yhtiön asiamies Kajaanissa

Erik Pirinen.

Palowakuutusosakeyhtiö

POHJOLA

wakuuttaa edullisimmilla ehdoilla kiinteätä ja irtainta omaisuutta kau-pungissa ja maaseuduilla.

Yhtiön asiamies Kajaanissa Erik Pirinen.